

Vilija Tauraitė
SEB banko vyriausioji analitikė
2010 m. gegužės 19 d.

S|E|B

Skandinavijos ekonomikos ir finansų apžvalga

Skandinavijos šalys – skirtinguose ekonominiuose blokuose

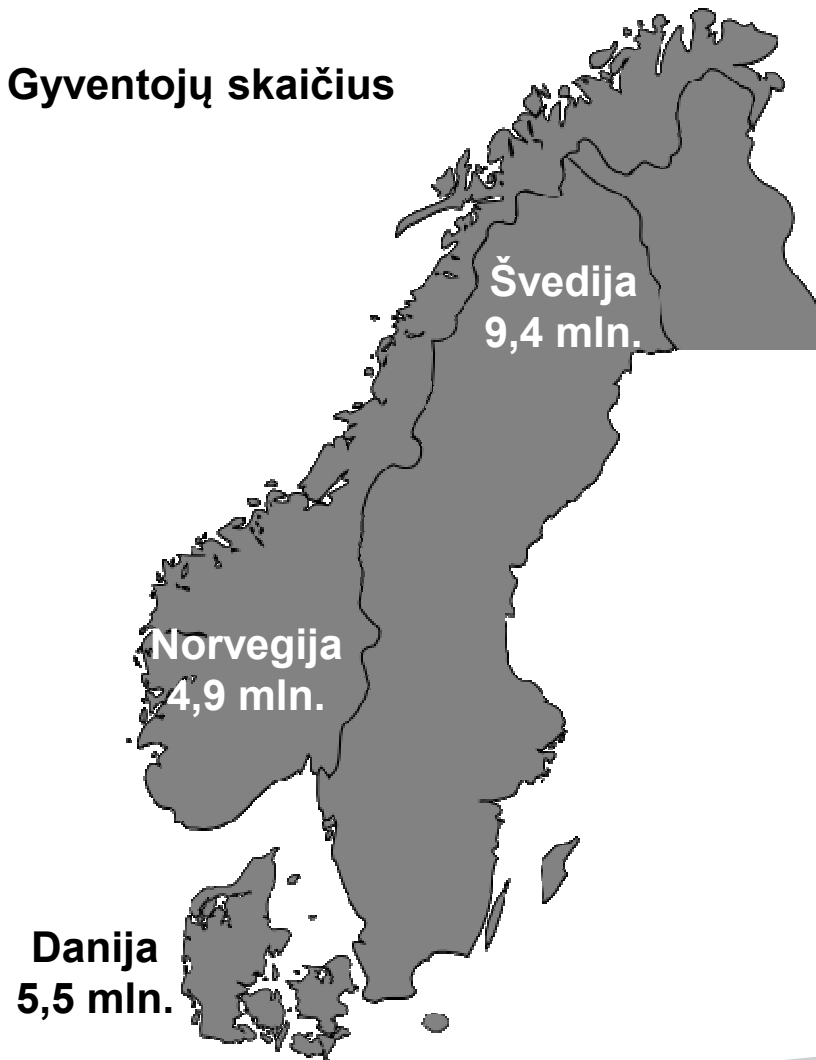
- **Švedija** ir **Danija** – Europos Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės (EEA) narės
- **Norvegija** – EEA ir Europos laisvosios prekybos asociacijos (EFTA) narė
- **Švedija** ir **Danija** yra 2 iš 3 „senujų“ ES valstybių, neįvedusių euro. Pagal ES sutartį:
  - Danija turi išimtinę teisę neįvesti euro
  - Švedija privalo anksčiau ar vėliau įstoti į euro zoną

Skandinavijos rinkos dydis ir perkamoji galia

Gyventojų skaičius

BVP vienam gyventojui pagal PPS (ES-27=100) 2008 m.

1. Liuksemburgas	276,4
2. Airija	135,4
3. Nyderlandai	134,0
4. Austrija	123,5
5. Švedija	122,3
6. Danija	120,1
7. Suomija	116,9
8. JK	116,2
9. Vokietija	115,6
10. Belgija	115,2
Norvegija	191,2

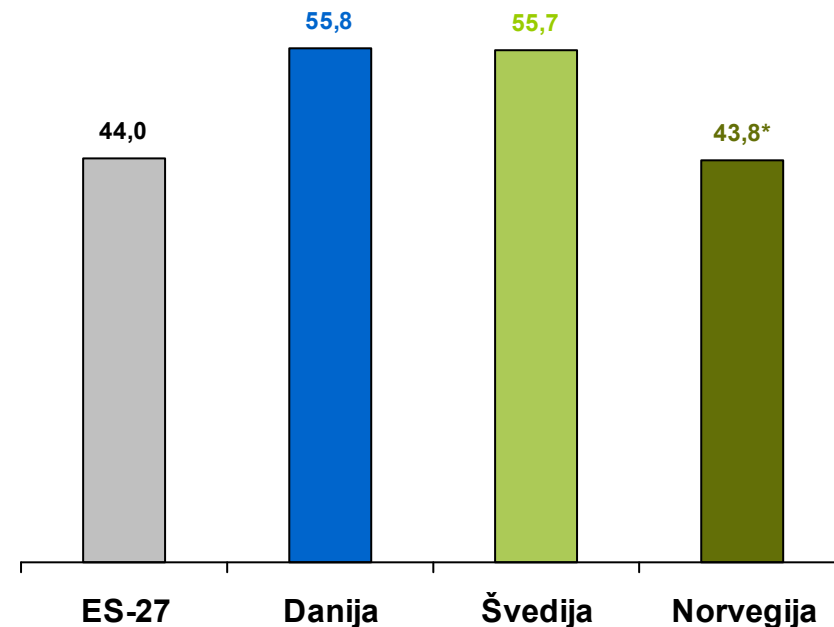
Šaltinis: Eurostat, nacionalinės statistikos institucijos.

Aktyviai įsiterpiant valstybei, Skandinavijos rinka yra viena iš „lygiausių“ Europoje

Pajamų nelygybės koeficientas* 2008 m. (kartai)

1. Latvija	7,3
2. Rumunija	7,0
3. Bulgarija	6,5
4. Portugalija	6,1
5. Lietuva	5,9
<...>	
23. Danija	3,6
24. Švedija	3,5
25-27. Slovėnija, Slovakija, Čekija	3,4
Norvegija	3,7

Valstybės pajamų ir BVP santykis 2009 m. (proc.)

* Didžiausias ir mažiausias pajamas gaunančių gyventojų kvintilių (1/5 populiacijos) bendros pajamos sumos santykis.

Šaltinis: Eurostat.

* Valstybės biudžeto pajamų ir BVP santykis.

Parduoti Skandinavijoje galima brangiai, bet netiesioginiai mokesčiai taip pat dideli

Vartotojų galutinių kainų lygis 2008 m.
(ES-27=100)

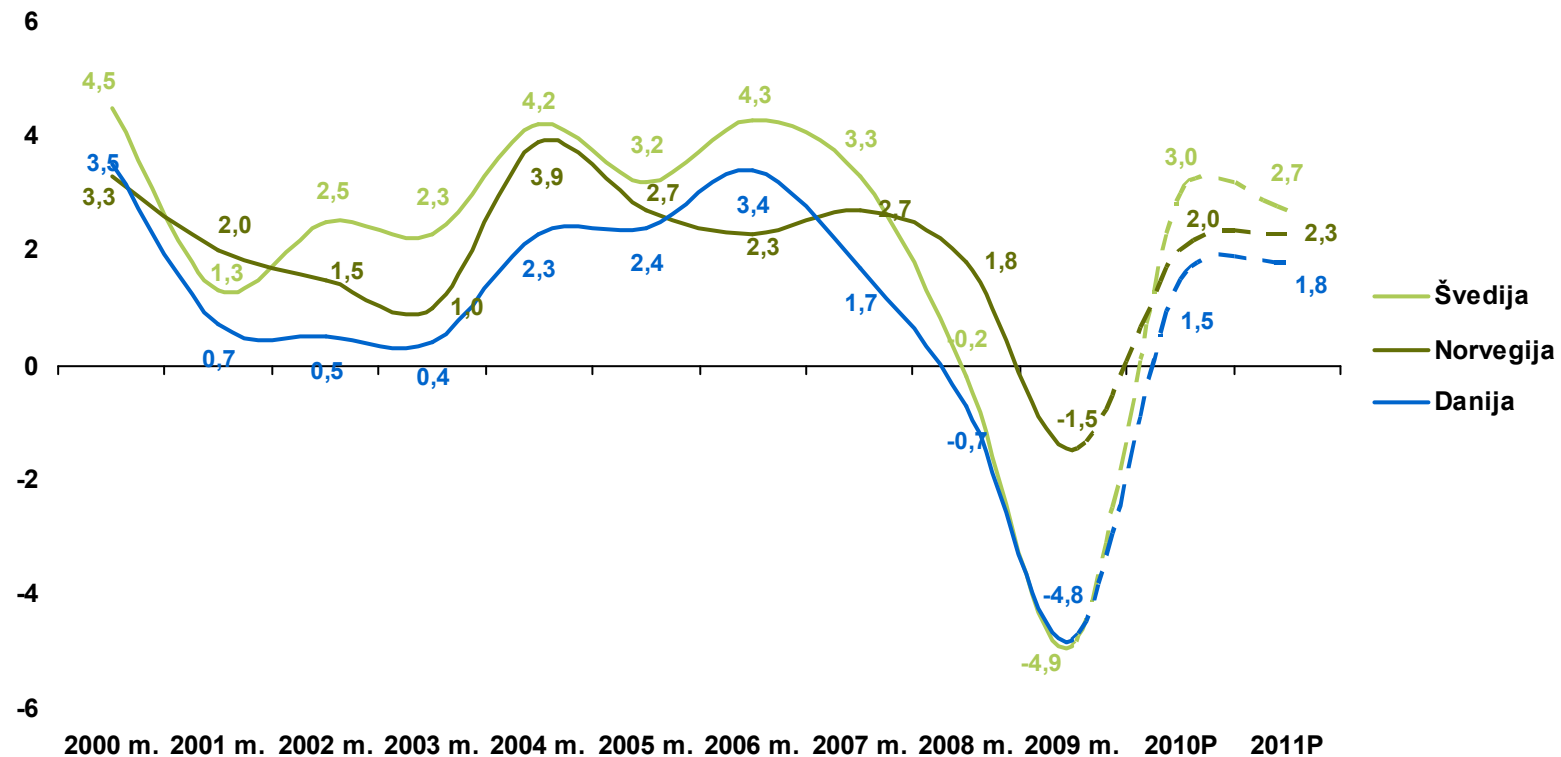
1. Danija	141,2
2. Airija	127,6
3. Suomija	124,3
4. Liuksemburgas	119,1
5. Švedija	114,5
<...>	
25. Lietuva	64,6
26. Rumunija	60,9
27. Bulgarija	50,2
Norvegija	138,9

- Standartinis PVM tarifas visose trijose Skandinavijos šalyse yra **25 proc.**, o lengvatų taikoma nedaug, ypač Danijoje

Šaltinis: Eurostat.

Švedijos, Danijos ir Norvegijos ekonomika 2009-aisiais neišvengė nuosmukio, o šiemet jau paūgės

Metinis realaus BVP pokytis (proc.)

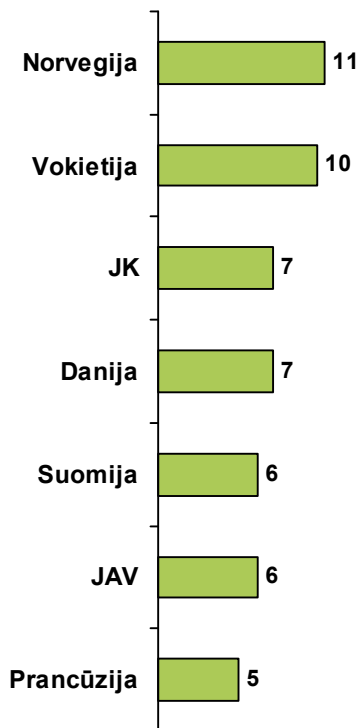

Šaltinis: Eurostat; SEB prognozės.

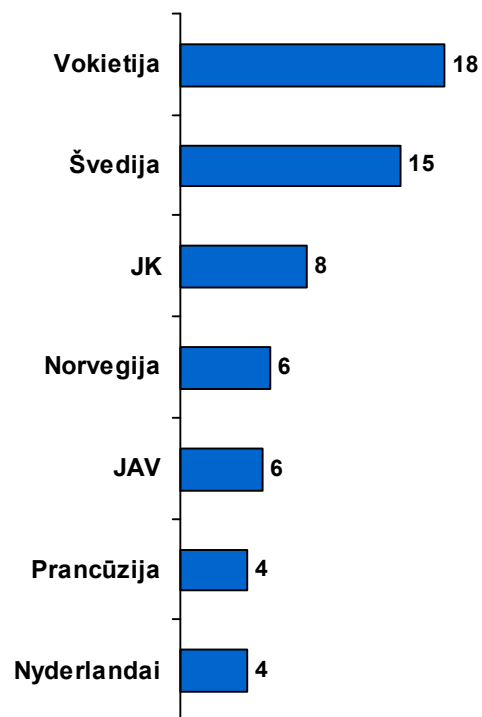
Atsigavimo vedlys Danijoje ir Švedijoje yra eksportas ...

Pagrindinės eksporto rinkos 2009 m. (proc.)

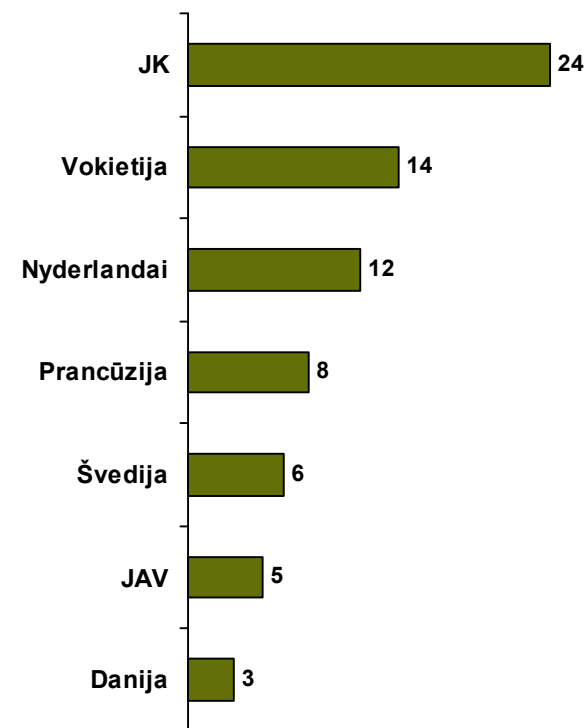
Švedijos

Danijos

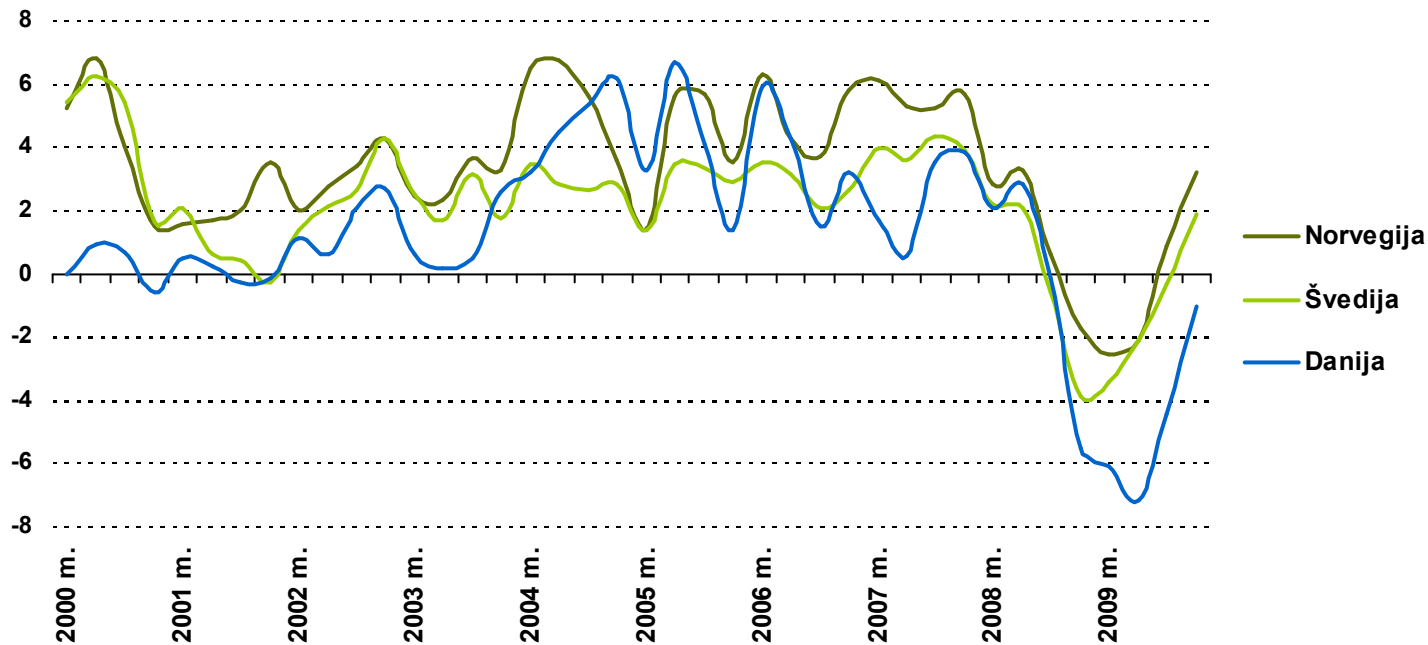
Norvegijos

Šaltinis: nacionalinės statistikos institucijos, SEB banko skaičiavimai.

... o Norvegijoje sparčiai stiprėja ir vidaus vartojimas

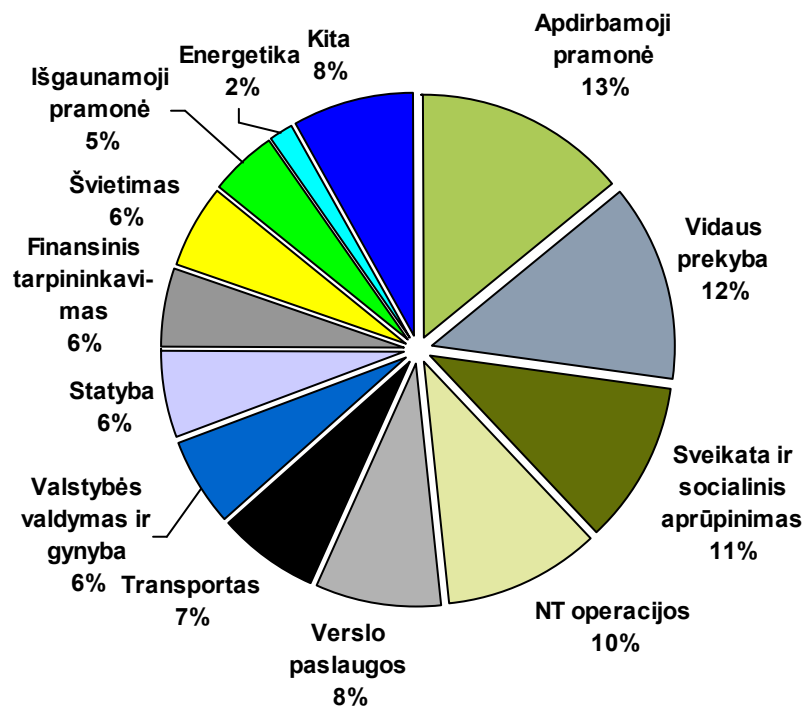
Metinis namų ūkių vartojimo pokytis (proc., palyginamosiomis kainomis)

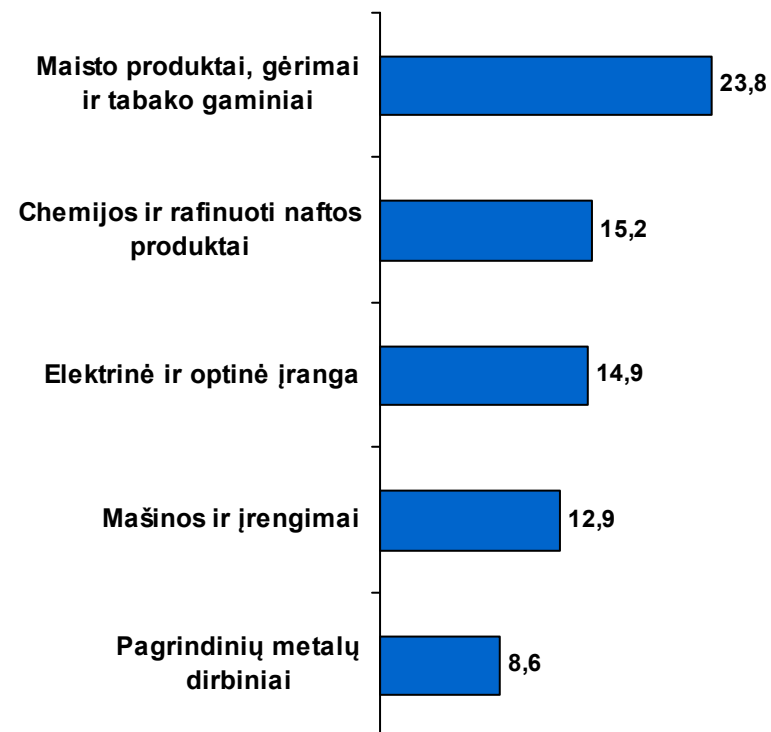
Šaltinis: Ecowin Reuters, SEB banko skaičiavimai.

Ekonomikos struktūra -- Danija

Pridėtinės vertės struktūra 2008 m.

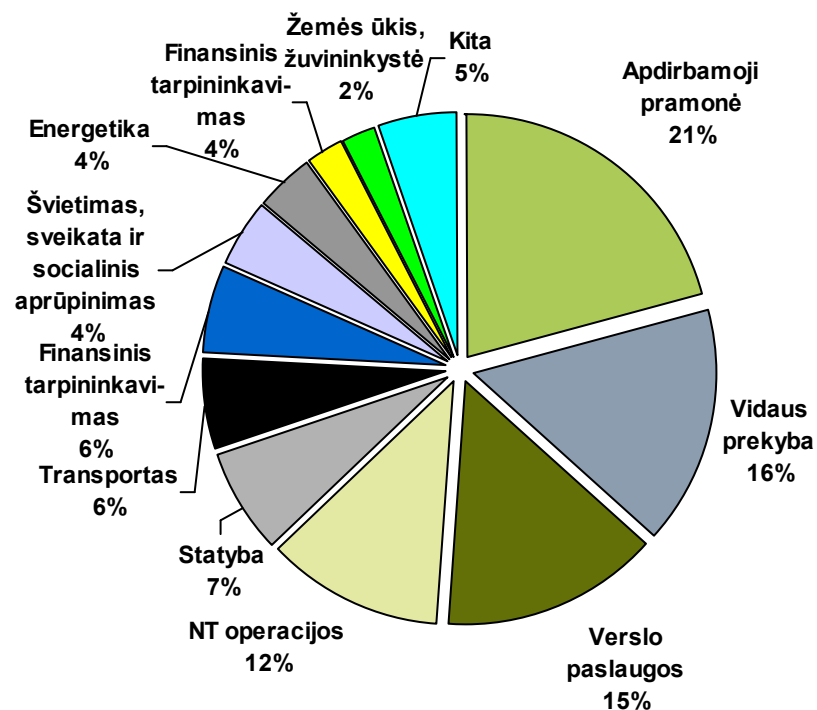
Svarbiausi apdirbamosios pramonės gaminiai pagal apyvartą 2008 m. (proc.)

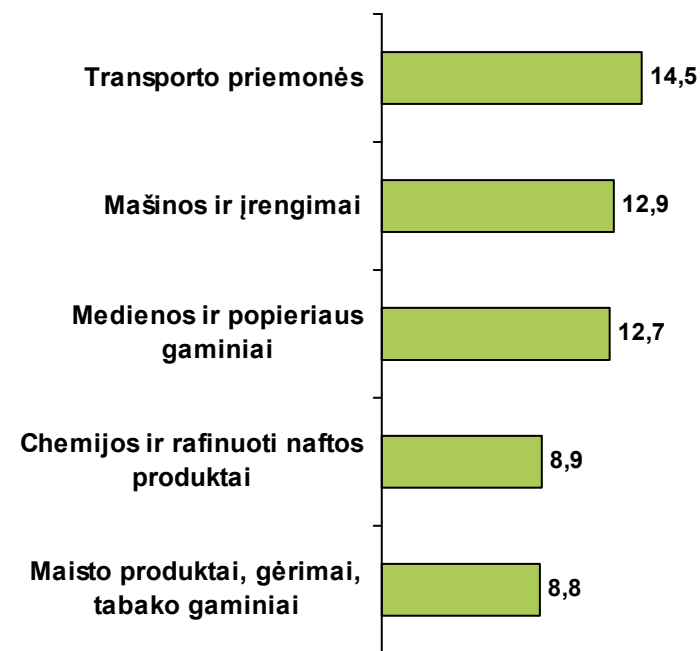
Šaltinis: Danijos statistikos biuras, SEB banko skaičiavimai.

Ekonomikos struktūra -- Švedija

Pridėtinės vertės struktūra 2009 m.

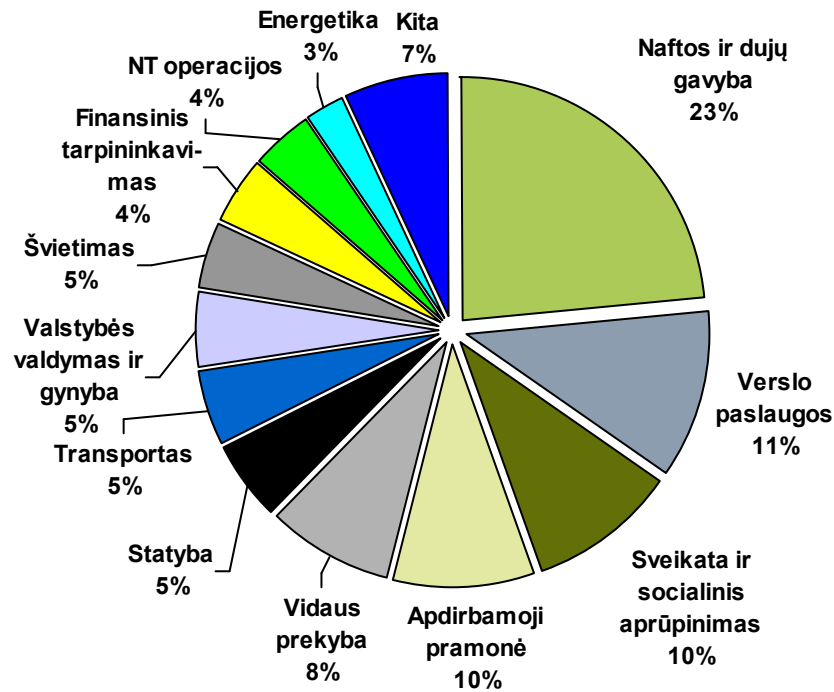
Svarbiausi apdirbamosios pramonės gaminiai pagal apyvartą 2007 m. (proc.)

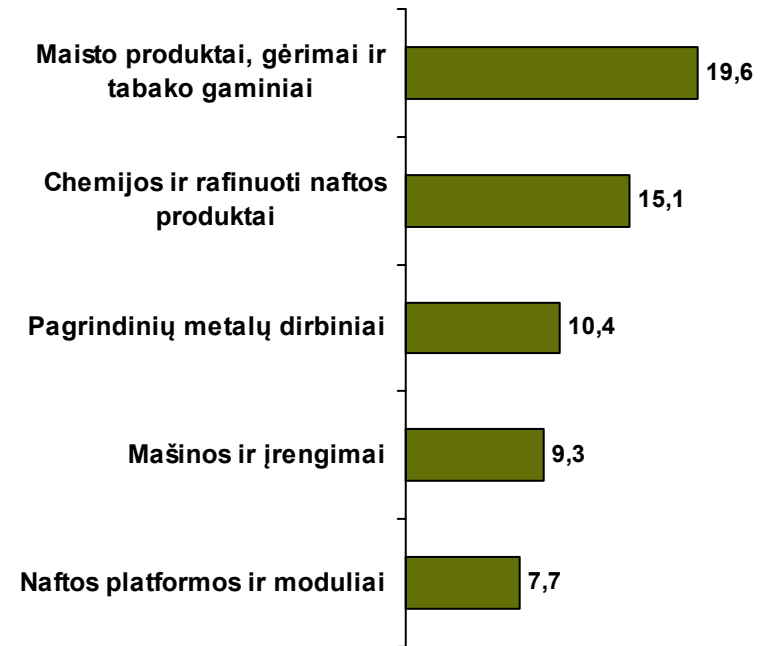
Šaltinis: Švedijos statistikos biuras, SEB banko skaičiavimai.

Ekonomikos struktūra -- Norvegija

Pridėtinės vertės struktūra 2009 m.

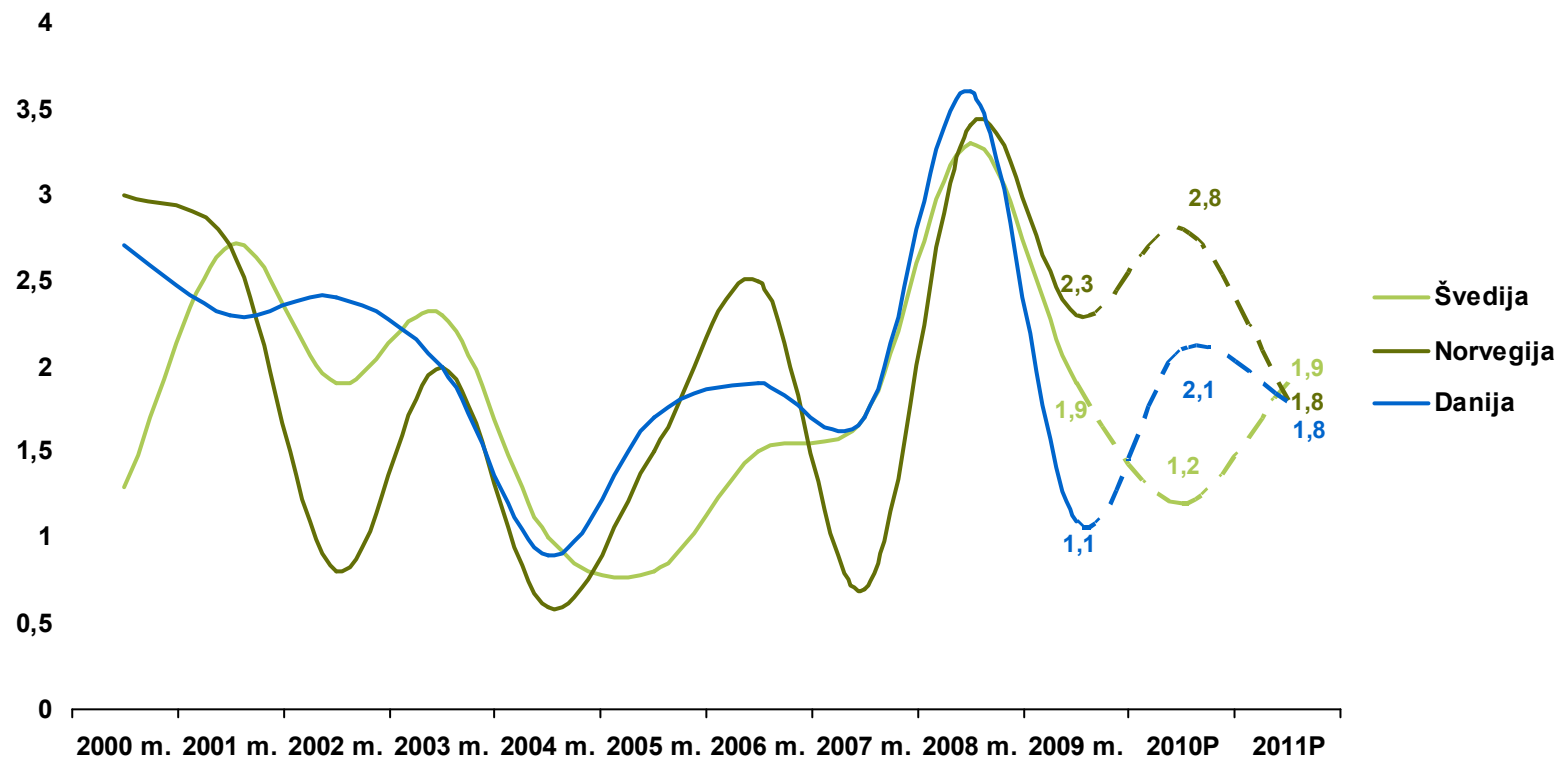
Svarbiausi apdirbamosios pramonės gaminiai pagal apyvartą 2007 m. (proc.)

Šaltinis: Norvegijos statistikos biuras, SEB banko skaičiavimai.

Pastarąjį dešimtmetį infliacija nebuvo pasiekusi 4 proc.

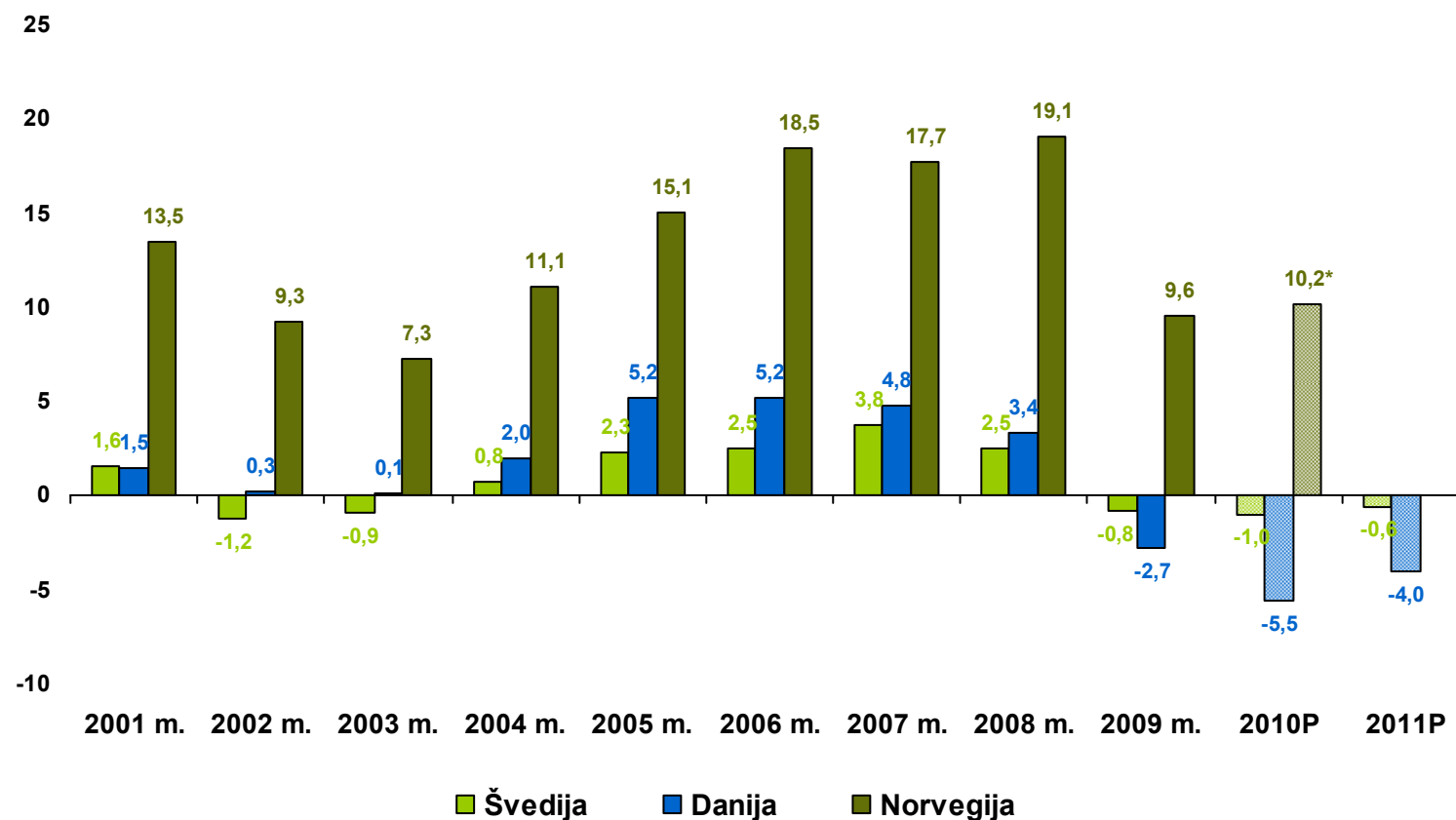
Vidutinė metinė SVKI infliacija (proc.)

Šaltinis: Eurostat; SEB prognozės.

Skandinaviškas viešųjų finansų standartas – biudžeto perteklius

Valdžios sektoriaus balansas (proc. BVP)

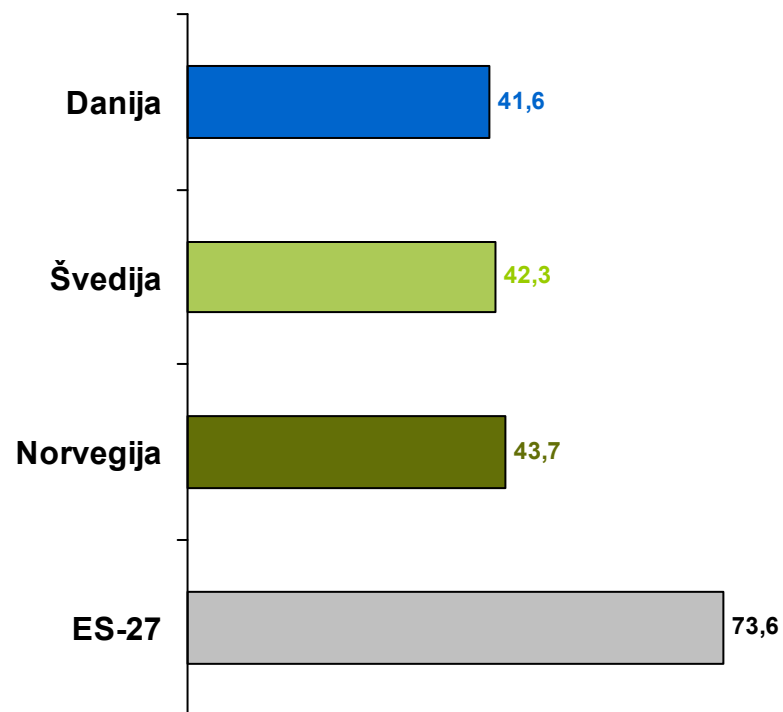

* Norvegijos finansų ministerijos prognozė.

Šaltinis: Eurostat, SEB prognozės.

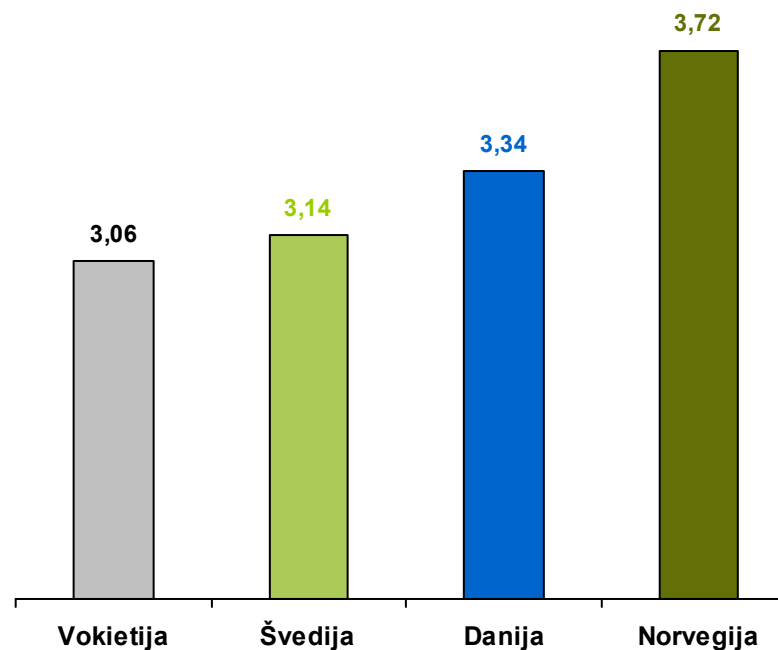
Visos trys valstybės turi santykinai nedidelę valstybės skolą

Valstybės skola 2009 m. pabaigoje
(proc. BVP)

Šaltinis: Eurostat, SEB prognozės.

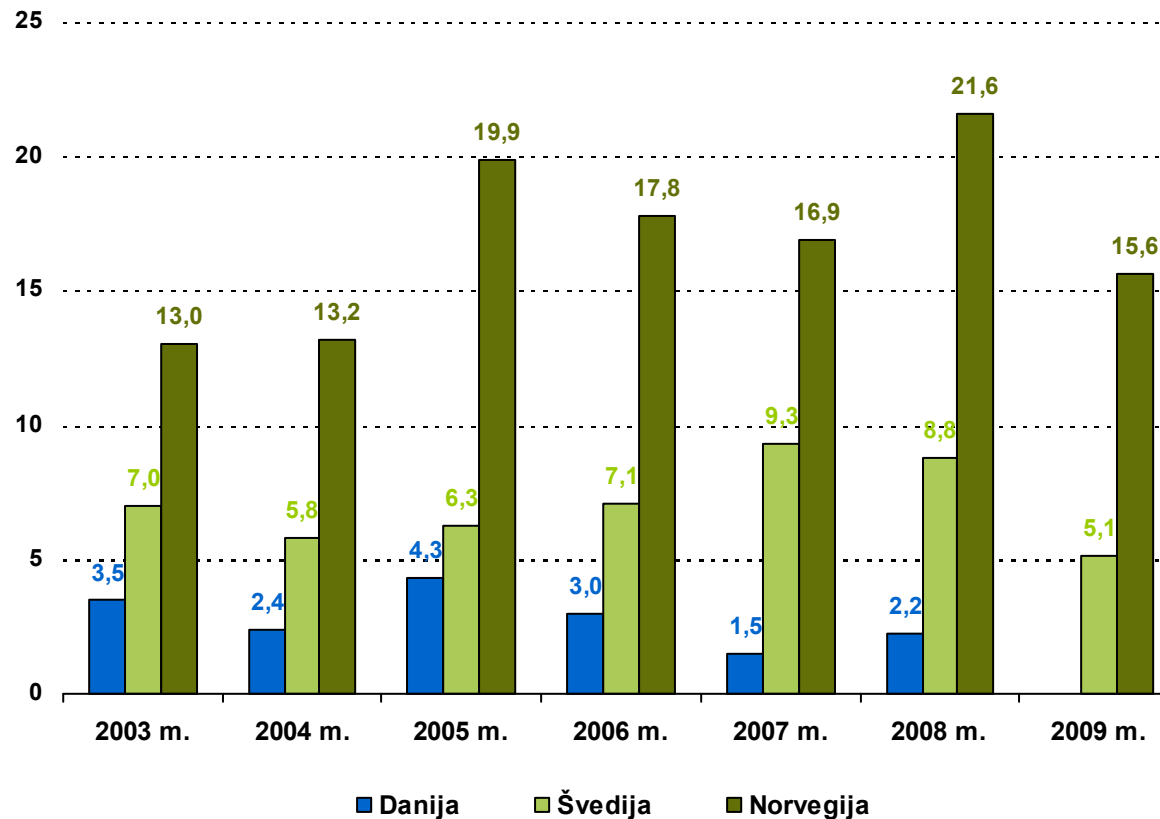
Vidutinis 10 m. vyriausybės
obligacijų pajamingumas antrinėje
rinkoje 2010 m. balandį (proc.)

Šaltinis: ECB, Bloomberg, SEB banko skaičiavimai.

Pagal einamosios sąskaitos perteklių Skandinavijos šalys patenka tarp pasaulio rekordinių

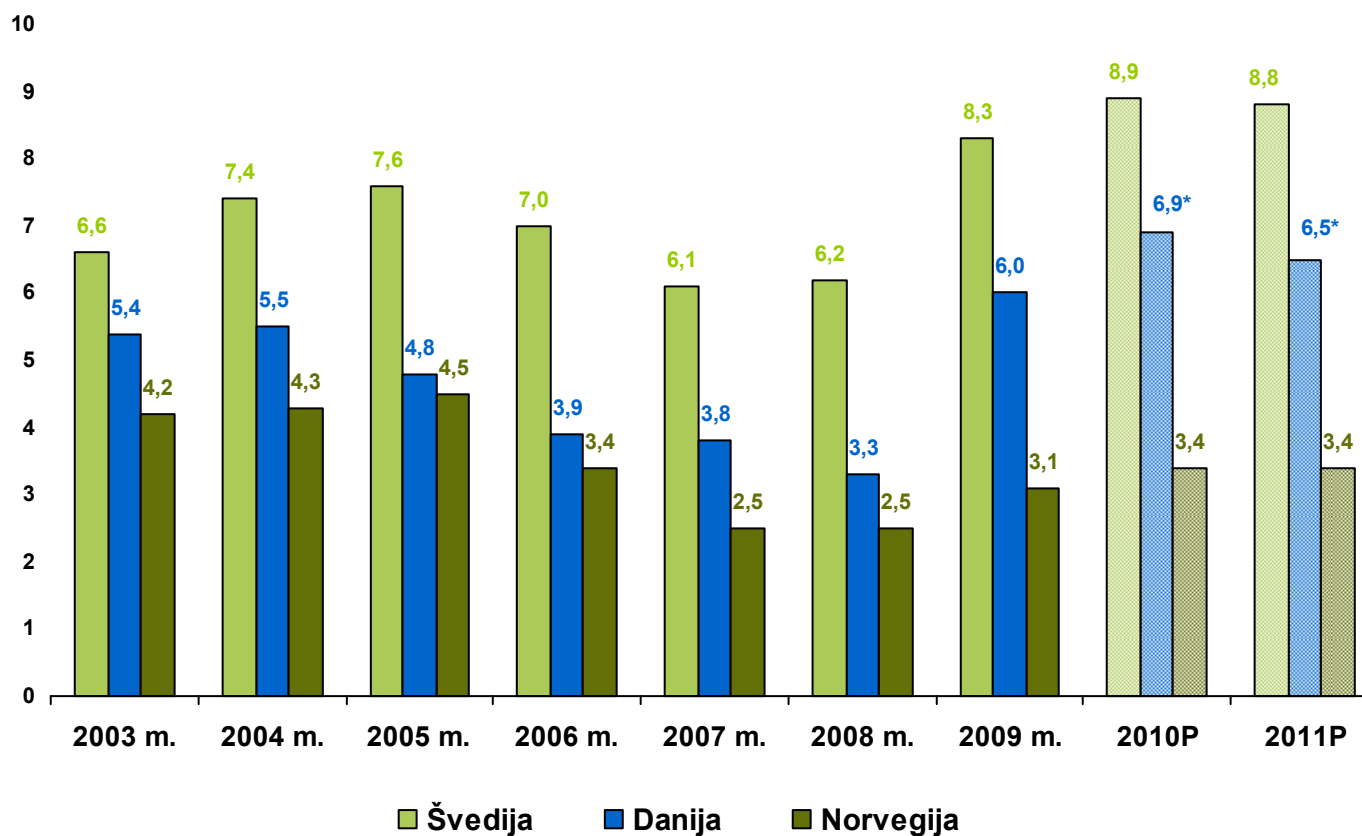
Einamosios sąskaitos balansas (proc. BVP)

Šaltinis: Bloomberg.

Nedarbas itin mažas Norvegijoje

Nedarbo lygis (proc.)

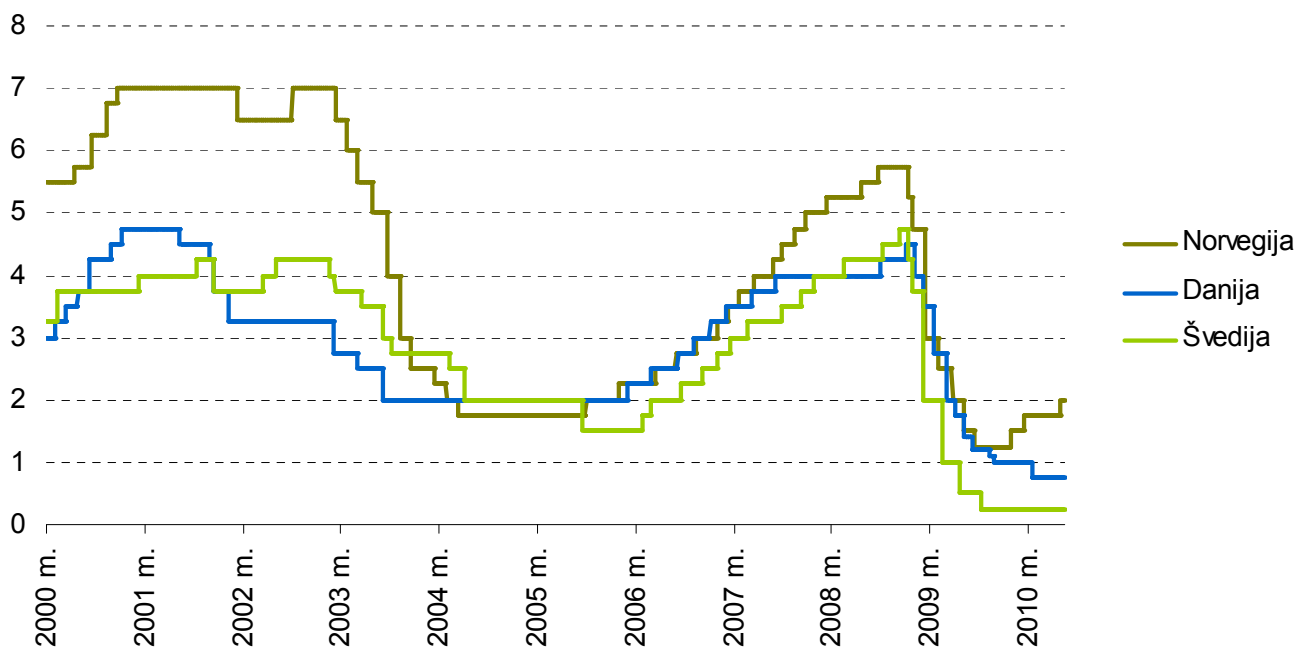

* Europos Komisijos prognozė.

Šaltinis: Eurostat, SEB prognozės.

Danija ir Švedija dar palaiko rekordiškai žemas palūkanų normas, o Norvegija jau pradėjo jų didinimo ciklą

Centrinio banko refinansavimo palūkanų normos (proc.)

Šaltinis: Reuters Ecowin.

2009 m. Norvegijos ir Švedijos kronos vertė jau atsitiesė iki prieškrizinio lygio

- **Danija** dalyvauja Antrajame valiutų kurso mechanizme (VKM-II), todėl jos kronos kursas fiksuotas euro atžvilgiu, taikant $\pm 2,25$ proc. svyravimo ribas
- **Švedijos** ir **Norvegijos** valiutos yra laisvai svyruojančios

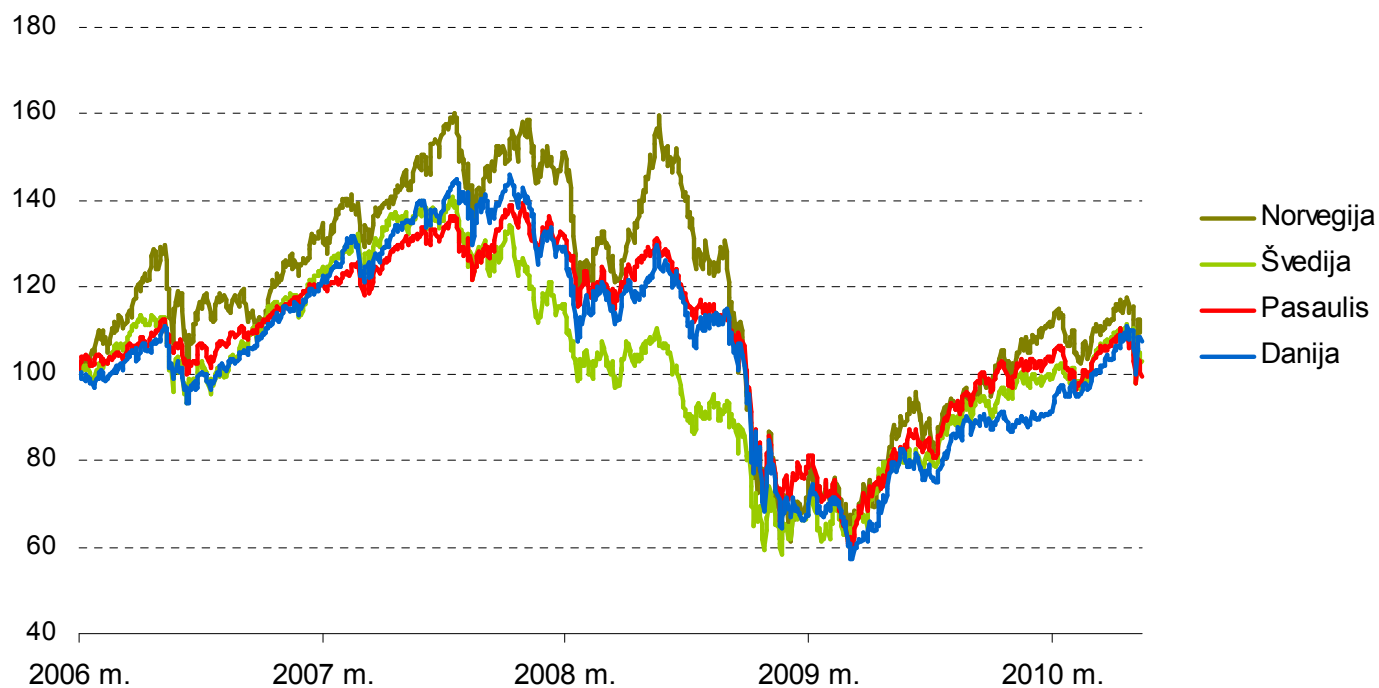
Danijos, Norvegijos ir Švedijos kronos kursas lito atžvilgiu

Šaltinis: Lietuvos bankas.

Skandinavinių akcijų indeksai juda beveik identišškai su viso pasaulio akcijų kursu

Akcijų rinkų indeksas (2006 m. sausio 1 d.=100)

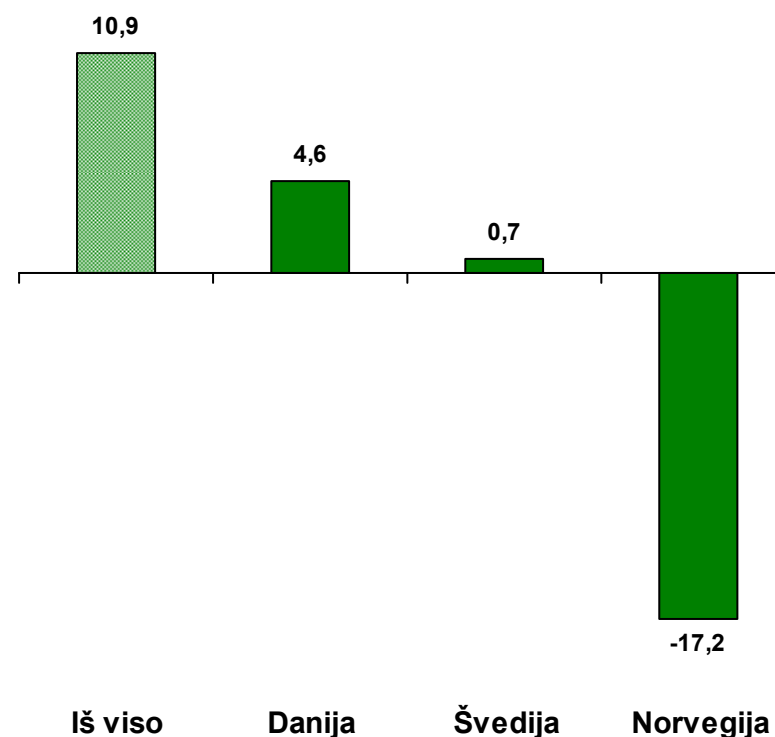
Šaltinis: Reuters Ecowin.

Skandinavijos šalyse Lietuva parduoda dešimtadalį eksporto

Lietuvos prekių eksporto rinkos 2010 m. I ketv.

	Proc.	Mln. Lt
1. Rusija	12,9	1357,2
2. Vokietija	11,9	1249,3
<...>		
10. Danija	4,0	417,3
11. Švedija	3,8	395,8
<...>		
14. Norvegija	2,3	241,2
<hr/>		
Skandinavijos šalys	10,1	1054,3

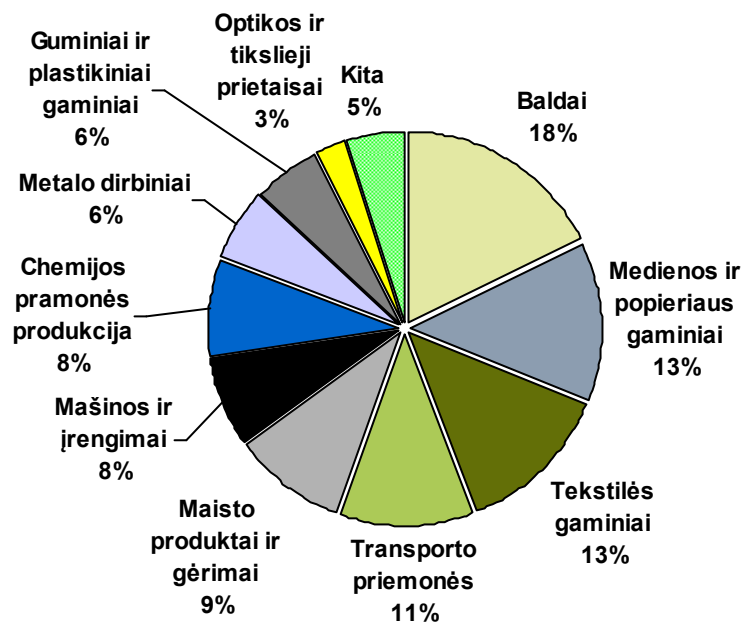
Metinis prekių eksporto pokytis 2010 m. I ketv. (proc.)

Šaltinis: Statistikos departamentas.

Svarbiausia Lietuvos prekė Skandinavijoje – baldai ir medienos gaminiai

Eksporto į Skandinavijos šalis struktūra 2010 m. I ketv.

Penkios svarbiausios Lietuvos eksporto prekės 2010 m. I ketv. (proc.)

Danija	Švedija	Norvegija
Transporto priemonės (22,8)	Baldai (23,5)	Baldai (18,0)
Medienos ir popieriaus gaminiai (15,4)	Maisto produktai (12,2)	Tekstilės gaminiai (13,9)
Tekstilės gaminiai (12,9)	Tekstilės gaminiai (12,2)	Medienos ir popieriaus gaminiai (13,7)
Baldai (12,3)	Medienos ir popieriaus gaminiai (11,0)	Mašinos ir įrengimai (9,4)
Maisto produktai (7,7)	Chemijos pramonės produkcija (10,7)	Metalo dirbiniai (8,9)

Šaltinis: Statistikos departamentas, SEB banko skaičiavimai.

Ačiū už dėmesį!